

Lausunto

28.4.2026

VN/18993/2024
VN/18993/2024-VM-30

Ympäristöministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rakennusten energiatehokkuudesta

Ympäristöministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rakennusten energiatehokkuudesta. Lailla säädettäisiin rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EU) 2024/1275 mukaisesti olemassa olevien muiden kuin asuinrakennusten energiatehokkuuden vähimmäisvaatimuksista, joiden tulisi täytyä tiettyihin määräaikoihin mennessä. Laissa säädettäisiin myös edellytyksistä, joiden perusteella yksittäiset muut kuin asuinrakennukset voitaisiin vapauttaa vaatimusten noudattamisesta. Esityksessä säädettäisiin myös direktiivin mukaisesti soveltuvien aurinkoenergialaitteistojen käyttöönotosta tietyissä rakennusluokissa tiettyihin määräaikoihin mennessä sekä näistä vaatimuksista poikkeamisen edellytyksistä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Valtiovarainministeriö toteaa, että esitysluonnoksen vaikutusarviointijakso 4.2 on huomattavan suppea ja sitä tulisi laajentaa esityksen jatkovalmistelussa. Esitysluonnoksen mukaan (s.11) energiatehokkuusvaatimusten täyttäminen edellyttäisi rakennusten omistajilta investointeja energiatehokkuudeltaan heikoimmissa rakennuksissa, ja tarvittavien investointien suuruus riippuisi tapauskohtaisesti siitä, mitä rakennuksen saattaminen vaatimusten mukaiselle tasolle edellyttää kyseisen rakennuksen osalta. Vaikka tarkkoja arvioita investointeja edellyttävien rakennusten määrästä tai investointien suuruudesta ei voitaneakaan esittää, jonkinlaisia suuntavia arvioita voitaneen silti esittää esimerkiksi esitysluonnoksen nykytilan kuvauksessa (s. 8) olevien, lakiehdotuksen soveltamisalaan kuuluvien rakennusten lukumäärien ja energiatehokkuudeltaan heikkokuntoisten rakennusten osuuteen perustuen.

Esitysluonnoksen vaikutusarviointijakson mukaan esitys vaikuttaisi myös kuntien rakennusvalvontaviranomaisiin. Lakiehdotukseen sisältyvien vapautusten myöntämisen ja selvitysten pyytämisen todetaan tapahtuvan pääasiassa rakentamislupaprosessin yhteydessä, eikä sääntely siten muodostaisi uutta, rakentamislupaprosessista erillistä menettelyä (s. 12). Tätä lienee tulkittava siten, ettei esityksessä olisi kyse rakennusvalvontaviranomaisten uudesta tehtävästä vaan olemassa olevan tehtävän laajentamisesta tai tarkentamisesta, ja kunnat toteuttaisivat tätä laajentuvaa tai tarkentuvaa tehtävää nykyisten taloudellisten resurssiensa puitteissa. Tämä asia olisi kuitenkin hyvä todeta ja perustella selkeästi esityksessä. Lisäksi esityksen vaikutusarviointeja olisi hyödyllistä laajentaa arvioinneilla siitä, minkä verran esitys kaiken kaikkiaan lisäisi rakennusvalvontaviranomaisten työmäärää nykytilaan verrattuna.

Lopuksi valtiovarainministeriö toteaa, että koska lakiehdotuksella olisi vaikutusta kuntien toimintaan ja talouteen, esitysluonnos tulee käsitellä kuntalain (410/2015) 13 §:n mukaisesti valtiovarainministeriön yhteydessä toimivassa kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

Osastopäällikkö, ylikkohtaja

Jussi Virsunen

Hallitusneuvos

Ville Koponen

Jakelu

YM Ympäristöministeriö

VN/18993/2024-VM-30

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: